

بسم الله الرحمن الرحيم

طراحی پارک موضوعی

با رویکرد توسعه رفاه اجتماعی

مجموعه مقالات دانشجویان کارشناسی ارشد معماری

دانشگاه آزاد قزوین

ویرایش علمی: دکتر جمال‌الدین سهیلی

پدیدآورندگان:

جمال‌الدین سهیلی، عطیه باباقصابها، فاطمه باطنی، عاطفه حسینی، محمد رحمانی راد، ندا زارعی، سینا صلاحی،
طناز طالبی، یگانه علیزاده، مهدی غلام‌نیای فومنی، سحر فرهنگ، سید مهدی، سروش مدیرزاده طهرانی،
زهرا میکاییلی فرد خمسه، امیر نوری، دانیال رحمانی

طراحی پارک موضوعی با رویکرد توسعه رفاه اجتماعی: مجموعه مقالات دانشجویان کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد قزوین / پدیدآورندگان: جمال الدین سهیلی... [و دیگران]. ویرایش علمی جمال الدین سهیلی؛ ویراستار طناز طالبی.	
تهران: گهر دانش، ۱۳۹۸.	۱۷۴ - مصور، نگین ۲۲@۲۹
۹۷۸-۶۰۰-۱۶۴-۱۴۷-۳	
پدیدآورندگان: جمال الدین سهیلی، عطیه باباقصایها، فاطمه باطنی، عاطفه حسینی... امیر نوری، دانیال وصالی	
کتابنامه مجموعه مقالات دانشجویان کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد قزوین	
پارک های - طرح - مقاله - خطابه ها	
سهیلی، جمال الدین، ۵۵ - ویراستار	
۱۳۹۷ ۱۸۵/۱۷۴	۷۲۵/۷۶
۵۵۶۵۵۹۵	

تلفن و نمابر: ۷۷۱۳۱۹۶۰ - ۷۸۰۵۶۹۰

پست الکترونیکی: gharuanesh@hotmail.com

نام کتاب: طراحی پارک موضوعی با رویکرد توسعه رفاه اجتماعی

نویسندگان: جمال الدین سهیلی، عطیه باباقصایها، فاطمه باطنی، عاطفه حسینی، محمد رحمانی راد، ندا زارعی،

سینا صلاحی، طناز طالبی، یگانه علیزاده، مهدی غلام نیای فومنی، سحر فرهنگد، امیر محمدی،

سروش مدیرزاده طهرانی، زهرا میکاییلی فرد خمسه، امیر نوری، دانیال وصالی

ویرایش علمی: دکتر جمال الدین سهیلی

ویراستار: طناز طالبی

طراح جلد: امیر محمدی

هماهنگی و نظارت تولید: سیدرضا نصری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۴-۱۴۷-۳

چاپ اول: ۱۳۹۸ تعداد: ۵۰۰ نسخه

کلیه حقوق چاپ و نشر برای مولفین محفوظ است.

قیمت: ۳۲۰۰۰ تومان

- ۱.....مقدمه/ دکتر جمال‌الدین سهیلی
- ۳.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارکهای موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور فرانسه/ عطیه باباقصایها
- ۱۹.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک های موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور انگلستان/ فاطمه باطنی
- ۳۱.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک های موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور ترکیه/ عاطفه حسینی
- ۴۲.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک های موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور ایتالیا/ محمد رحمانی‌راد
- ۵۴.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک های موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی کشور اسپانیا/ ندا زارعی
- ۶۶.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارکهای موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور آمریکا/ سینا صلاحی
- ۷۷.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارکهای موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور هلند/ طناز طالبی
- ۸۹.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک های موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور کانادا/ یگانه علیزاده
- ۱۰۱.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک های موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور استرالیا/ مهدی غلام‌نای فومنی
- ۱۰۹.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک ها موضوعی با رویکرد توسعه رفاه اجتماعی در کشور دانمارک/ سحر فرهنگند
- ۱۱۷.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک های موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور کره جنوبی/ امیر محمدی
- ۱۳۰.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارکهای موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور ژاپن/ سروش مدیرزاده طهرانی
- ۱۳۸.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک های موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور چین/ زهرا میکاییلی فرد خسته
- ۱۴۸.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارکهای موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور سوئیس/ امیر نوری
- ۱۵۸.....تبیین الگوهای طراحی منظر در پارک های موضوعی با رویکرد افزایش رفاه اجتماعی در کشور بلژیک/ دانیال وصالی

مقدمه

نظر به اینکه در دوره معاصر فضاهای شهری و خصوصاً پارک‌ها به عنوان مکانی که نقشی اساسی در توسعه رفاه اجتماعی ایفا می‌نمایند مورد توجه جدی قرار گرفته و به نوعی به کانون تمرکز دانش - حرفه طراحی شهری بدل گردیده‌اند و همچنین این فضاها، مکان‌هایی هستند که به عموم شهروندان تعلق داشته، منحصر به جنبه کالبدی و فیزیکی نبوده و درحقیقت باحضور انسان و فعالیت اوست که معنا می‌یابند و باعث پدیدار شدن الگوهای در ذهن ما می‌شود، موجب درک بصری ما از یک محیط در وهله اول و تبدیل فضا به مکان در مرحله بعدی میشود. طراح منظر شهری باید با ترکیب فضایی و شخصیت سایت ارتباط برقرار کند و همچنین باید ویژگی‌های زمانی که در آن حضور دارد نیز بیان نماید در غیر این صورت هنگامیکه آنچه از منظر شهرهای امروزی در ذهن تداعی می‌شود تأثیر موقفی نخواهد داشت. نحوه صحیح پاسخگویی معماری فضا در این محیط‌ها به مسائل فرهنگی و اجتماعی توسعه مجموعه را گسترش خواهد داد چرا که بقای چنین مجموعه‌هایی در گرم حضور و اجتماع پذیر می‌باشد. معماری فضا شکل دادن به مکان فعالیت‌های انسانی است. مکان نیز رابطه‌ای تنگاتنگ با حیثیات فضا دارد. آن چه از آن به عنوان معماری فضا یاد می‌شود دنیای وسیعی از عوامل تأثیرگذار و تأثیر پذیر محیطی است که رابطه‌ای نحوه‌ی نگرش و پیاده‌سازی آن بر گسترش عوامل اجتماعی و فرهنگی مورد بررسی قرار گرفته است.

در این میان فضاهای باز شهری یکی از عناصر ضروری و اساسی زندگی شهری و مهمترین بخش فرهنگی شهرها به شمار می‌روند. معمولاً در چنین عرصه‌هایی انواع فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی جریان پیدا میکند و بیشترین ارتباط و تعامل میان انسانها رخ می‌دهد. این گونه فضاها بیشترین نمود تمایل و پیرامون‌ها را به حیات مدنی و زندگی اجتماعی نشان میدهد. حیاتی که از مجموعه مناسبات و روابط رودرروی مردم با محیط عینی پیرامون و با دیگران شکل می‌گیرد. حیاتی که سبب می‌شود شهر در گفتگوهایی چند سویه با ساکنان و مخاطبانش قرار گیرد. اصولاً شهری زنده است که تجربه‌های فرهنگی و اجتماعی مردمانش، در آن فضاها، مکان‌هایی برای تجلی بیابند. در این موقعیت‌ها و فضاهاست که احساس و ادراک شهری شکل می‌گیرد. فضاهای فرهنگی شهرها مهمترین این فضاها و مکان‌ها هستند که همواره بستر کالبدی حیات مدنی و امکان توسعه رفاه اجتماعی شهروندان بوده‌اند. از اینرو با توجه به اهمیت و تأکید بر توسعه رفاه اجتماعی در فضای فرهنگی شهری، پژوهش‌های حاضر در پی دستیابی به پارهای کیفی است، که بتوانند در ارتقاء توسعه رفاه اجتماعی در پارک‌های موضوعی تأثیر گذار باشند.

جهت بررسی برخی اصول طراحی کارکردهای پارک‌های موضوعی با رویکرد توسعه رفاه اجتماعی لازم است که بر مبنای یک روش تحقیق که متکی بر یافته‌های مستند باشد به بررسی مفاهیم و شناسایی اصولی از طراحی این کارکردها در معماری منظر پارک‌های موضوعی بپردازیم. در اینجا نیاز به تحقیقی احساس شد تا بر اساس مولفه‌های مؤثر در طراحی منظر پارک‌های موضوعی در راستای ارتقای توسعه رفاه اجتماعی بتوانیم به این هدف دست پیدا کنیم. به عبارت دیگر در ابتدا سعی کردیم با مطالعه کیفیت مولفه‌های فوق‌الذکر به مبنای نظری تحقیق برسیم و سپس با بررسی نمونه‌های اجرا شده در کشورهای جهان به شناخت معیارهای هر کدام از این مولفه‌ها دست پیدا کنیم. این تحقیق از نوع کیفی می‌باشد که با روش توصیفی - تحلیلی و روش استدلال قیاسی به تحقق اهداف تحقیق پرداخته شده است.

بر این اساس، برای این پژوهش دانشجویان طرح معماری یک کارشناسی ارشد معماری، ورودی نود و هفت در دانشگاه آزاد اسلامی قزوین انتخاب شدند که با همکاری بسیار عالی موجب انجام این پروژه گردیدند. همانطور که قبلاً نیز اشاره شد با توجه به اینکه این تحقیق از نوع کیفی می‌باشد که ورود به آن مستلزم مطالعه گسترده و جدی در حوزه معماری منظر است تا بتوان به مفاهیم و الگوهای آن دست یافت، در این پژوهش به تناسب تجربیات طراحی پارک‌های موضوعی کشور مورد مطالعه و نوع درک مولفین سعی شده است ساختار هر تحقیق سازماندهی شود. لذا در این تلاش برخی اختلاف نظر خوانندگان گرامی در الگوهای ارائه شده برای ما قابل تامل می‌باشد و انتقال آنها به ما بسیار ارزشمند است. روش گردآوری اطلاعات به صورت استادی است که از طریق کتابها، مقالات و در برخی موارد برای تعدادی از تصاویر از سایت‌های اینترنتی استفاده شده است. لازم به ذکر است این تجربه ارزشمند آموزشی و پژوهشی را برای اولین بار در سال ۱۳۹۰ در محضر پژوهشگر فرهیخته معماری ایران جناب آقای دکتر سلطان زاده آموختم که منجر به انتشار مجموعه مقالات با عنوان طراحی پارک

های تخصصی گردید و پس از آن چند مجموعه دیگر با عنوان های ذیل توسط انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی قزوین و سایر ناشرین محترم منتشر شد.

- ۱- طراحی پارک کودک (۱۳۹۱) - انتشارات چهار طاق
- ۲- طراحی پارکهای تخصصی با راهنمایی دکتر حسین سلطان زاده (۱۳۹۰) - انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی قزوین
- ۳- فضاهای جدید در بافتهای تاریخی (۱۳۹۱) - انتشارات چهار طاق
- ۴- طراحی مجموعه محوطه های دانشگاهی (۱۳۹۲) - انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی قزوین
- ۵- معماری انعطاف پذیر (۱۳۹۲) - انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی قزوین
- ۶- زمینه گرایی در معماری (۱۳۹۳) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۷- مروری بر نشانه شناسی در معماری (۱۳۹۳) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۸- پایداری اجتماعی در فضاهای شهری، جلد اول (۱۳۹۴) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۹- پایداری اجتماعی در فضاهای شهری، جلد دوم (۱۳۹۴) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۱۰- میدانهای تاریخی در کشورهای اسلامی (۱۳۹۴) - انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی قزوین
- ۱۱- معماری مدرن تاریخی در کشورهای اسلامی (۱۳۹۵) - انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی قزوین
- ۱۲- معماری منظر در آثار معاصر ایران (۱۳۹۵) - انتشارات نشر دانشگاهی
- ۱۳- مروری بر تجربیات جهانی در طراحی پارک های شهری (۱۳۹۵) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۱۴- مروری بر معماری پست مدرن در طراحی فضاهای فرهنگی کشورهای اسلامی (۱۳۹۵) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۱۵- مروری بر معماری پست مدرن در طراحی های مذهبی کشورهای اسلامی (۱۳۹۵) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۱۶- مروری بر معماری پست مدرن در طراحی فضای تجاری کشورهای اسلامی (۱۳۹۶) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۱۷- طراحی اقامتگاه های کوهستانی با رویکرد توسعه پایدار (۱۳۹۶) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۱۸- مروری بر تجربیات جهانی طراحی پارک هنر (۱۳۹۶) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۱۹- طراحی مراکز اجتماعی با رویکرد توسعه پایدار (۱۳۹۶) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۲۰- خوانش فضای معماری در مکاتب هنری جهان (۱۳۹۶) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۲۱- طراحی یادمان مشاهیر در معماری منظر با رویکرد پایداری اجتماعی (۱۳۹۷) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۲۲- مروری بر طراحی فضاهای شهری در کشورهای اسلامی با رویکرد تعاملات اجتماعی (۱۳۹۷) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۲۳- مروری بر تجربیات جهانی توسعه میان افزا در معماری (۱۳۹۷) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۲۴- طراحی بنیاد های فرهنگی با رویکرد زمینه گرایی (۱۳۹۷) - انتشارات نشر گوهر دانش
- ۲۵- تحلیلی بر مفهوم پایداری اجتماعی در فضاهای فرهنگی ایران معاصر (۱۳۹۷) - انتشارات نشر گوهر دانش

در اینجا جا دارد از زحمات سرکار خانم مهندس طناز طالبی که در زمینه ویراستاری تلاش ارزشمندی داشته اند و نیز از انجام طراحی جلد توسط آقای مهندس امیر محمدی گروهی سپاسگزاری نمایم. ضمناً از همکاری و دقت نظر همکار گرامی سرکار خانم دکتر البرزی مدیریت محترم گروه معماری نیز کمال تشکر را دارم. همچنین از ریاست محترم دانشگاه آزاد اسلامی قزوین جناب آقای دکتر موسی خانی که همواره از فعالیت های پژوهشی حمایت نموده اند تقدیر و تشکر می نمایم. در پایان از پیگیری های دوست عزیزم جناب آقای دکتر سید رضا نصری و مدیریت محترم نشر گوهر دانش که در خصوص امور انتشار این اثر فعالیت داشتند قدردانی می نمایم.

جمال الدین سهیلی

استادیار گروه معماری

دانشگاه آزاد اسلامی قزوین

زمستان ۱۳۹۷